

STENA RECYCLING OY TAHKOLUODON KIERRÄTYSLAITOKSEN LAAJENNUS

ympäristövaikutusten arviointiselostus

TIIVISTELMÄ

Stena Recycling Oy suunnittelee Porin Tahkoluodossa sijaitsevan kierrätyslaitoksensa laajennusta. Hanke toteutetaan Stena Recyclingin nykyisen metallinkierrätyslaitoksen yhteyteen, koska suunnitellut uudet toiminnot liittyvät olennaisesti laitoksen nykyiseen toimintaan. Kierrätyslaitoksen laajentamishankkeesta on toteutettu ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA), jonka keskeisimpiä tuloksia esitetään lyhyesti tässä tiivistelmässä.

■ Kuva 1. Sijainti Tahkoluodon satama-alueella.

Hankkeen kuvaus

Tahkoluodon metallinkierrätyslaitoksella valmistetaan kierrätysmateriaaleja metalliromusta, metallipitoisesta jätteestä sekä esikäsittelystä sähkö- ja elektromekaanisesta (SER). Kiinteänä osana laitoksen toimintaa ovat samalla toiminta-alueella sijaitsevat kierrätysmateriaalien vientivarastot ja niihin liittyvät tukitoiminnot, kuten vastaanotto ja lastaus. Kierrätysraaka-aineiden vastaanottokapasiteetti on nykyisin noin 250 000 tonnia vuodessa. Toiminta-alueen pinta-ala on nykyisin 5,5 hehtaaria.

Toimintaa suunnitellaan laajennettavaksi siten, että laitoksen vastaanottokapasiteetti olisi 300 000 tonnia vuodessa ja käsittelyalueen pinta-ala 7,5 hehtaaria. Toiminta laajenee koskemaan myös muita jäteraaka-aineita, kuin metalliromua, joten laitosta kutsutaan jatkossa kierrätyslaitokseksi. Uusina toimintoina on suunnitella kierrätyspolttoaineen ja maanrakennusaineen valmistaminen, aiemmin kaatopaikalle sijoitettujen materiaalien käsittely ja loppusijoitukseen menevän hyödyntämiskelvottoman materiaalin esikäsittely. Laajennusalue on tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2011 aikana.

Arvioitavan hankkeen tavoitteena on lisätä jätteiden hyötykäyttö- ja kierrätysastetta tuottamalla jätemateriaaleista hyötykäytettäviä raaka-aineita ja polttoaineita. Toiminnalla edistetään luonnonvarojen kestäväää käyttöä ja pienennetään kaatopaikalle loppusijoitettavan jätteen määrää.

■ Kuva 2. Toimintojen yleispiirteinen alustava sijoitusuunnitelma.

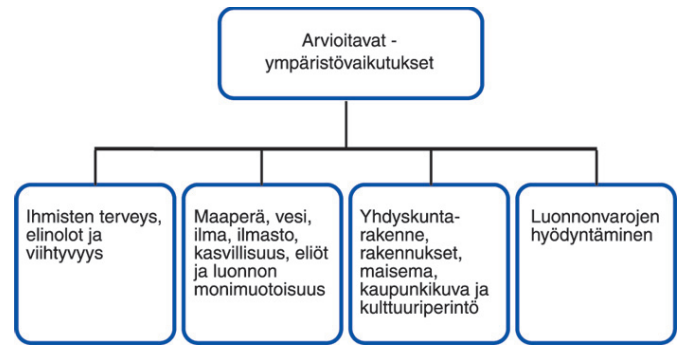
Arvioidut vaihtoehdot

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkasteltiin seuraavia hankevaihtoehtoja:

VE 0+ Hankkeen toteuttamatta jättäminen. Niin sanottuna nollavaihtoehtona tarkasteltiin tilannetta, jossa hanketta ei toteuteta ja metallinkierätyslaitoksen toiminta alueella jatkuu nykyisessä laajuudessaan.

VE 1 Hankkeen toteuttamisvaihtoehdossa VE 1 toiminta-alueen pinta-ala laajenee 7,5 hehtaariin. Toiminta laajenee käsittämään uudet toiminnot. Nykyinen kierrätystoiminta muutetaan satama-alueella toimivien voimalaitosten tapaan jatkuvatoimiseksi eli laitoksen toiminta-aikaa pidennetään (7 päivää viikossa läpi vuorokauden).

VE 2 Hankkeen toteuttamisvaihtoehdossa VE 2 toiminta-alueen pinta-ala laajenee 7,5 hehtaariin. Toiminta laajenee käsittämään uudet toiminnot. Laitoksen kapasiteettia kasvatetaan siten, että toiminta laajenee ja toiminta-aika muuttuu nykyisestä (arkipäivisin klo 6-18) siten, että toiminta-aika olisi arkipäivisin klo 6-22.

■ Kuva 3. Arvioitavat ympäristövaikutukset (lähde: laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain muuttamisesta, 2 §, 1.4.1999).

Hankkeen vaikutusten arviointi

Vaikutukset maankäyttöön ja kaavoitukseen

Tahkoluodon kierrätyslaitos sijaitsee Porissa Tahkoluodon satama-alueella. Kierrätyslaitoksen aluetta on suunniteltu laajennettavaksi itään noin 2 hehtaarin suuruisella alueella. Laajennusalue on nykyisin rakentamaton tuhkatäyttöalue, eikä sillä ole toimintaa. Hanke soveltuu ympäröivään maankäyttöön, eikä aiheuta sille muutostarpeita.

Suunnittelualueella on vireillä useita kaavamuutoshankkeita. Nykyisen voimassa olevan Satakunnan seutukaavan korvaa Satakunnan maakuntakaava, joka tulee voimaan sen jälkeen, ympäristöministeriö on vahvistanut sen. Myös alueen osayleis- ja asemakaavat ovat vireillä Porin kaupungissa. Tahkoluodon satama-alueen asemakaavan muutos odottaa osayleiskaavan valmistelua ja kaavatyö jatkuu, kun osayleiskaavan valmistelu antaa siihen edellytykset. Tahkoluoto-Paakarit osayleiskaavaluonnoksessa hankealue sijoittuu satama-alueelle (LS). Stena Recycling on jättänyt kaavaluonnoksesta lausunnon, jonka mukaan kierrätyslaitoksen alueen yleiskaavamerkinnän tulisi olla EJ, jätteenkäsittelyalue.

Vaikutukset liikenteeseen

Nykyisin kierrätyslaitokselle suuntautuu päivittäin arviolta 30 henkilöajoneuvoa ja 45 raskasta ajoneuvoa. Hankkeen arvioidaan lisäävän raskaan liikenteen määrää noin 10 raskaalla ajoneuvolla vuorokaudessa. Hankkeesta aiheutuva liikennemäärien lisäys on alueelle johtavalla tieverkolla kokonaisliikennemäärä huomiodien vähäinen. Toiminnan laajentaminen ei edellytä muutoksia liikennejärjestelyissä alueella tai sinne johtavien teiden varrella.

Porin kaupunki on tehnyt vuonna 2003 alustavan yleissuunnitelman kevyen liikenteen väylän rakentamisesta Reposaaren maantien varrella välille Tahkoluodontie–Mäntyluodontie. Väylän rakentamiselle ei ole kuitenkaan löytynyt rahoitusta Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta. Kevyen liikenteen väylä parantaisi liikenneturvallisuutta ja toimisi tarvittaessa varayhteytenä mikäli Reposaaren maantie jouduttaisiin onnettomuustapauksessa katkaisemaan liikenteeltä.

Stenan laajentuva toiminta ei muuta merkittävästi laiva- ja junakuljetuksien määrää tai osuutta.

Vaikutukset maaperään ja pohjaveteen

Suunnittelualue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Hankkeen ei katsota lisäävän merkittävästi pohjaveden pilaantumisriskiä alueen nykyiseen toimintaan nähden. Alueella ei käsitellä nestemäisiä jätteitä, jotka voisivat aiheuttaa päästöjä maaperään tai edelleen pohjavesiin.

Hanke ei aiheuta muutoksia maaperässä. Hallien rakennustoissa ei tehdä merkittäviä perustustöitä ja maan kaivua.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Hankkeen YVA käynnistyi virallisesti lokakuussa 2009, kun hankkeesta vastaava Stena Recycling Oy jätti ympäristövaikutusten arviointiohjelman eli suunnitelman hankkeen ympäristövaikutusten arvioimisesta Lounais-Suomen ympäristökeskuskelle (nykyisin Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus). Yhteysviranomaisen kuulutti arviointiohjelman ja asetti sen julkisesti nähtäville. Nähtävilläoloaikana 19.10.-10.12.2009 kansalaisilla oli mahdollisuus esittää siitä kirjallisen mielipiteensä yhteysviranomaiselle. Yhteysviranomaisen pyysi arviointiohjelmasta lausunnot Porin kaupungilta sekä muilta keskeisiltä viranomaisilta. Näiden perusteella yhteysviranomaisen antoi arviointiohjelmasta lausuntonsa tammi-kuussa 2010. Hankkeen ympäristövaikutukset on arvioitu arviointiohjelman ja siitä saadun yhteysviranomaisen lausunnon perusteella. Arvioinnin tulokset on koottu ympäristövaikutusten arviointiselostukseen.

Arviointiohjelmaa esiteltiin yleisötilaisuudessa lokakuussa 2009. Arvioinnin tuloksia esitellään yleisötilaisuudessa toukokuussa 2010. Tilaisuuksissa asukkailla ja muilla osallisilla on mahdollisuus kysyä ja saada tietoa hankkeesta, arviointimenettelystä ja osallistumismahdollisuuksista.

Arviointimenettelyn kulkua ohjaamaan koottiin keskeisistä intressitahoista seurantaryhmä, johon kutsuttiin edustajat seuraavilta tahoilta: Porin kaupunki, Porin satama, Reposaari-yhdistys ry, Porin Merisaaristoseura ry sekä Reposaaren talonomistajayhdistys ry. Seurantaryhmän kokouksiin kutsuttiin lisäksi asiantuntijana yhteysviranomaisena toimiva Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Seurantaryhmä kokoontui yhteensä 3 kertaa arviointimenettelyn aikana.

Arviointityössä huomioitiin seuraavat kuvassa esitetyt vaikutukset sekä näiden keskinäiset vaikutussuhteet.

■ Kuva 4. Yleiskartta Tahkoluodon kierrätyslaitoksen sijainnista.

Vaikutukset merialueeseen ja vesistöön

Kaikki kierrätyslaitoksen sade-, sulamis- ja valumavedet johdetaan sadevesiviemäreitä pitkin kokoojakaivoihin ja hiekan- ja öljynerotuskaivojen sekä sulkuventtiilillä varustetun tarkastus- ja näytteenottoaivon kautta mereen.

Toiminta-alueen laajentuessa kierrätyslaitoksella muodostuvien hulevesien määrä kasvaa. Hulevesien laatu riippuu laajennusalueella käsiteltävien ja varastoitavien materiaalin laadusta. Laajennusalueelta muodostuvat vuosikohtaiset kuormat ovat arvion mukaan hyvin pieniä, kuten myös nykytilassa Tahkoluodossa muodostuvat kuormat. Pitoisuudet jäävät nykytilassa ja laajennuksen käyttöönoton jälkeen Tahkoluodon kierrätyslaitoksen luparajojen alle. Laajennusalueen vaikutukset meriveden laatuun ja vesieliöistöön katsotaan olevan hyvin pienet.

Meluvaiikutukset

Kierrätyslaitoksen toiminnasta aiheutuu mm. murskauksen, lajittelun, työkonien ja liikenteen melua. Hankkeen aiheuttamia meluvaikutuksia on arvioitu ympäristövaikutusten arvioinnin yhteydessä tehdyn melumallinnuksen perusteella. Toiminnasta aiheutuvaa melua vähennetään rakennettavaksi suunnitellun meluidan, laitteistojen koteloinnin, materiaalien varastokasojen ja toimintojen sijoittelun avulla.

Melun kannalta molemmissa hankevaihtoehdoissa päiväajan melutilanne on esitettyillä meluntorjuntavaihtoehdoilla saatavissa sellaiseksi, ettei kierrätyslaitoksen toiminnasta aiheutuva päiväajan melu lisääny lähimpien vakituisten asuntojen tai loma-asuntojen luona. Yöajan melun kannalta VE 1 on VE2:a huonompi. Ilta- ja yöaikaan laajenevan toiminnan melu voi jossain määrin lisätä melun aiheuttamaa häiriövaikutusta lähimmissä vakituksissa asutuksissa ja lähisaarissa erityisesti kesäaikaan ihmisten oleskellessa mökillä ja viettäessä aikaa ulkona.

Vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen

Asukkaiden näkemysten mukaan merkittävimpana elinoloihin ja viihtyvyyteen vaikuttaa liikenne. Huolta aiheuttaa Reposaaren johtavan tien kevyen liikenteen väylän puuttuminen. Melun vaikutus saariston loma-asutusalueella on koettu viihtyvyyttä alentavaksi.

Toiminnan laajentuminen vaihtoehdossa VE1 ympärivuorokautiseen toimintaan lisää vaikutuksia elinoloihin ja viihtyvyyteen melun ja liikenteen lisääntyessä. Myös vaihtoehdossa VE 2 liikenne lisääntyy, mutta esitetyillä meluntorjuntatoimilla melutasoja voidaan jopa alentaa nykyiseen verrattuna. Roskaantumisen ja pölyämisen aiheuttamat viihtyvyyshaitat voidaan rajoittaa kierrätyslaitoksen alueelle eikä niillä siten ole merkitystä asutuksen kannalta.

Toiminnan laajentumisesta ei katsota aiheutuvan haitallisia vaikutuksia ihmisen terveydelle.

Vaikutukset ilmanlaatuun

Kierrätyslaitoksen toiminnasta aiheutuu ilmaan pölypäästöjä sekä työ koneiden ja liikenteen päästöjä. Liikenteen ilmapäästöjen lisääntymisen vaikutus päästöihin ja alueen ilman laatuun on vähäinen verrattuna alueen kokonaisliikennemäärän päästöihin ja viereisten voimalaitosten aiheuttamiin ilmapäästöihin. Pölyämisen vaikutukset jäävät paikalliseksi laitosalueelle, eikä niillä ole vaikutusta alueen muihin toimijoihin tai kauempana olevaan asutukseen. Toiminnan ei arvioida aiheuttavan hajuhahtaa ympäristöön.

Vaihtoehtojen vertailu ja hankkeen toteuttamiskelpoisuus

Hankkeen ympäristövaikutukset huomioiden hankkeen voidaan katsoa olevan niin ympäristöllisesti, teknisesti kuin taloudellisesti toteuttamiskelpoinen. Uudet kierrätystoiminnot soveltuvat hyvin nykyisen metallinkierrätyslaitoksen yhteyteen ja toiminnassa voidaan hyödyntää olemassa olevia rakenteita ja laitteita.

Hankkeen toteuttamisen vaihtoehdot VE1 ja VE2 eroavat toisistaan toiminta-ajoiltaan. Vaihtoehdossa VE1 toiminta olisi ympärivuorokautista ja sen toteutuessa tulisi kiinnittää erityisesti huomiota meluntorjuntatoimenpiteisiin, jotta toiminnasta aiheutuva melu ei ylittäisi yöajan meluohjearvoja lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Mallinnuksen perusteella vaihtoehdossa VE1 yöajan melutaso voi ylittää ohjearvon tuntumaan. Tehdyn melumallinnuksen perusteella vaihtoehdossa VE2 melutasot lähimpien loma-asutusten luona voivat pienentyä meluntorjuntatoimenpiteiden ansiosta.

■ Kuva 5. Ilmakuva Tahkoluodon kierrätyslaitoksesta (heinäkuu 2008).

Arviointimenettelyn ja hankkeen aikataulu

Nykyinen toiminta kierrätyslaitoksella jatkuu keskeytymättä voimassa olevien lupien mukaisesti. Tahkoluodon kierrätyslaitoksen laajennuksen suunnittelua on tehty samaan aikaan YVA-menettelyn kanssa. Ympäristövaikutusten arviointimenettely on tarkoitus saattaa päätökseen ja jättää ympäristölupahakemus vuonna 2010. Laajennusalueella on tarkoitus aloittaa tarvittavat maanrakennustyöt keväällä 2011. Alue ja uudet toiminnot otetaan ympäristölupapäätöksen jälkeen vaiheittain käyttöön.

Tahkoluodon kierrätyslaitoksen laajennuksen ympäristövaikutusten arviointiselostus asetetaan nähtäville toukokuussa 2010. Yhteysviranomaisen kuuluttaa selostuksen nähtävillä olosta ja pyytää siitä lausunnot Porin kaupungilta ja keskeisiltä intressitahoilta. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn voivat osallistua kaikki ne kansalaiset, joiden oloihin ja etuihin kuten asumiseen, työntekoon, liikkumiseen, vapaa-ajanviettoon tai muihin elinoloihin toteutettava hanke saattaa vaikuttaa. Arviointiselostuksesta voi antaa mielipiteen arviointiohjelman nähtävillä oloaikana Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Arviointiselostus asetetaan nähtäville Porin kaupungin asiakaspalvelupisteeseen Porinaan (Yrjönkatu 6 B, Pori), Porin kaupungin ympäristövirastoon (Valtakatu 11, Pori), Reposaaren kirjastoon (Kirkkokatu 20, Reposaari) sekä internettiin www.ymparisto.fi/LOS -> ympäristönsuojelu -> YVA.

Lisätietoja hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnista antavat seuraavat tahot:

Hankkeesta vastaava

Stena Recycling Oy

Äyritie 8 C, 01510 Vantaa

faksi (09) 827 5461

Yhteyshenkilö Marko Walavaara

puh. 010 802 323

marko.walavaara@stenarecycling.fi

Yhteysviranomainen

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

postiosoite: PL 523, 20101 Turku

käyntiosoite: Lemminkäisenkatu 14-18 B, 20520 Turku

faksi 020 490 3509

Yhteyshenkilö Seija Savo

puh. 040 769 9066

etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

YVA-konsultti

Ramboll Finland Oy

Terveystie 2

15870 Hollola

faksi 020 755 7801

Yhteyshenkilöt:

Minna Miettinen

puh. 040 748 4020

Riikka Tammivuori

puh. 040 763 7090

etunimi.sukunimi@ramboll.fi